

URZĄD GMINY W BOBOLICACH
76-020 BOBOLICE
ul. Ratuszowa 1
POWIAT KOSZALIN

Bobolice, dnia 12 kwietnia 2010 roku

OSM-10/08

FB.BS. 0914/1/2010

Szanowny Pan
Józef Chodarczewicz
Prezes
Regionalnej Izby Obrachunkowej
w Szczecinie

Dotyczy: zaleceń pokontrolnych znak: WK-0913-930/40/K/2009 z dnia 8 marca 2010 roku.

I. W ZAKRESIE SPRAW ORGANIZACYJNYCH:

1. Zaniechanie naruszania kompetencji Rady Miejskiej w zakresie ustalania zasad i trybu korzystania z gminnych obiektów i urządzeń użyteczności publicznej.

Zgodnie z złożonym wyjaśnieniem do inspektora kontrolującego RIO i kompetencji Rady Miejskiej wynikających z 40 ust. 2 pkt 4 w związku z art. 41 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym - Burmistrz Bobolic poinformował inspektora, złożył przygotowane projekty uchwał;

- 1) w sprawie wprowadzenia regulaminu Stadionu Miejskiego w Bobolicach,
- 2) w sprawie wprowadzenia Regulaminu korzystania z boisk sportowych na terenach będących własnością Gminy Bobolice,
- 3) w sprawie przyjęcia regulaminu korzystania z obiektu sportowego pn. Moje boisko - "Orlik 2012".

W związku z powyższym Rada Miejska w Bobolicach na Sesji Rady odbytej w dniu 28 stycznia 2010 roku podjęła następujące uchwały.

Nr XXXVII/348/10 Uchwała Rady Miejskiej w Bobolicach z dnia 28 stycznia 2010 roku w sprawie wprowadzenia regulaminu Stadionu Miejskiego w Bobolicach.

Nr XXXVII/349/10 Uchwała Rady Miejskiej w Bobolicach z dnia 28 stycznia 2010 roku w sprawie wprowadzenia Regulaminu korzystania z boisk sportowych na terenach będących własnością Gminy Bobolice

Nr XXXVII/350/10 Uchwała Rady Miejskiej w Bobolicach z dnia 28 stycznia 2010 roku w sprawie wprowadzenia Regulaminu korzystania z placów zabaw na terenach będących własnością Gminy Bobolice.

II. W ZAKRESIE RACHUNKOWOŚCI:

1. Przeprowadzenie obowiązku wprowadzania do ksiąg rachunkowych okresów sprawozdawczych wszystkich zdarzeń, które wystąpiły w tych okresach.

Zgodnie z przepisami ustawy o rachunkowości (art. 20 ust. 1) – zdarzenia gospodarcze ujmuje się w okresach , w których wystąpiły, na podstawie dowodów księgowych.

Stwierdzone nieprawidłowości, tzn. ujęcie w kolejnych okresach sprawozdawczych niż faktyczne zdarzenie miało miejsce - wynikały z nieprawidłowego obiegu dokumentów księgowych pomiędzy jednostkami oraz wewnątrz Urzędu – pomiędzy referatami. Nie dostarczenie na czas i stanowiska osób odpowiedzialnych za ewidencję tych operacji spowodowało przedmiotowe błędy. Należy zaznaczyć, że zdarzenia te były pierwszymi tego rodzaju zaistniałymi w księgach rachunkowych i pojedynczymi przypadkami.

Mając jednakże na uwadze uniknięcia kolejnych nieprawidłowości – wszystkie zdarzenia gospodarcze mające podłoże finansowe są kierowane do skarbnika gminy celem dalszego rozdysponowania na poszczególne stanowiska pracy i pełnienia przez niego nadzoru.

2. Zaniechanie wprowadzania do ksiąg rachunkowych Urzędu Miejskiego dowodów źródłowych, którymi jednostki nie wskazano jako strony dokonującej operacji.

Zaistniała nieprawidłowość wynikała z nieprawidłowej weryfikacji pracownika merytorycznego oraz pracownika stwierdzającego prawidłowość sporządzenia dowodu księgowego pod względem formalno-prawnym, a z tytułu nadzoru – skarbnika. Ze względu na pojedynczy charakter wynikłego błędu – nie dokonuje się zmian obiegu dokumentów w zakresie merytorycznym od dotychczas obowiązujących. Zwrócono jednak uwagę poszczególnym pracownikom o precyzyjne sprawdzanie i weryfikację dowodów księgowych na swoich stanowiskach pracy.

3. Prawidłowe ustalenie i ewidencjonowanie w księgach rachunkowych cen nabycia zakupionych środków trwałych.

Ustalenie i ewidencjonowanie w księgach rachunkowych cen nabycia zakupionych środków trwałych dokonywane jest z wykorzystaniem zasad określonych w „Ustawie o

rachunkowości „ oraz Rozporządzeń regulujących gospodarkę finansową jednostek budżetowych. Środki trwałe ewidencjonuje się w księgach wg wartości początkowej, na którą składają się : cena nabycia środków trwałych , koszt wytworzenia , ulepszenia, montażu , transportu i inne koszty ponoszone w celu przystosowania danego składnika majątkowego do użytkowania.

Przedmiotowa nieprawidłowość wynikała z błędu technicznego przy sporządzaniu dokumentu przyjęcia środka trwałego- OT . Niniejszy błąd został usunięty w czasie trwania kontroli tj. na dzień 31.12.2009r. została zwiększona wartość początkowa przedmiotowych środków trwałych dokumentem KOR + nr 8, 9 i 10/2009 .W celu uniknięcia pomyłek technicznych ewidencja środków trwałych została przekazana odrębnie na stanowiska dla pracownika merytorycznego wraz z osobą prowadzącą ewidencję środków trwałych. Wprowadzony obieg dokumentów ewidentnie przyczyni się do zwiększonej weryfikacji wartości środków trwałych.

4. Rozliczanie inwentaryzacji aktywów i pasywów w księgach rachunkowych tego roku obrotowego, na który przypadał termin inwentaryzacji.

Według przepisów ustawy o rachunkowości rozliczanie inwentaryzacji aktywów i pasywów w księgach rachunkowych powinno dotyczyć tego roku obrotowego , na który przypadał termin inwentaryzacji. Nieprawidłowość wynikająca z przeprowadzonej kontroli była błędem technicznym pracownika merytorycznego.

Wobec zaistniałych nieprawidłowości zostało wyodrębnione zadanie przeprowadzania inwentaryzacji i jej rozliczania na stanowisko inspektora ds. podatków i opłat .Natomiast ewidencją księgową danej inwentaryzacji zajmować się będzie inspektor ds. księgowości budżetowej . Wprowadzenie tych zmian przyczyni się do maksymalnego wyeliminowania ewentualnych pomyłek.

III. W ZAKRESIE PODATKÓW I OPŁAT ORAZ ICH EGZEKUCJI:

1. Rzetelne przeprowadzanie czynności sprawdzających deklaracje składane przez podatników.

Rzetelne przeprowadzanie czynności sprawdzających przez podatników dokonywane są na podstawie przepisów prawa art. 274 - ordynacja podatkowa.

Wynikłe podczas kontroli nieprawidłowości powstały w wyniku braku rzetelności pracownika, z którym z dniem 31.12.2006r. rozwiązano umowę o pracę. Nowa osoba zatrudniona na tym stanowisku nie powieliła tych nieprawidłowości, rzetelnie przestrzega przepisów prawa w tym zakresie. Wobec powyższego nie dokonuje się w zmian w zakresie merytorycznym.

2. Zamieszczanie na deklaracjach podatkowych dat i ich wpływu do Urzędu Miejskiego

Zamieszczanie na deklaracjach podatkowych dat i ich wpływu do Organu podatkowego jest jednym z elementów czynności sprawdzających terminowość składanych deklaracji – w myśl art. 272 ordynacji podatkowej.

Wynikłe podczas kontroli nieprawidłowości powstały w wyniku braku rzetelności pracownika, z którym z dniem 31.12.2006r. rozwiązano umowę o pracę. Nowa osoba zatrudniona na tym stanowisku nie powielala tych nieprawidłowości, rzetelnie przestrzega przepisów prawa w tym zakresie. Wobec powyższego nie dokonuje się w zmian w zakresie merytorycznym.

3. Orzekanie w sprawach wskazanych we wnioskach złożonych przez podatników w drodze decyzji rozstrzygających sprawy co do istoty albo w przypadkach gdy postępowanie z jakiegokolwiek przyczyny stało się bezprzedmiotowe – wydawanie decyzji o umorzeniu postępowania.

Orzekanie w sprawach wskazanych we wnioskach składanych przez podatników należało rozstrzygać stosownie w myśl art. 207 i 208 w związku z art. 67 ordynacji podatkowej.

Stwierdzone nieprawidłowości dokonane były w części przez pracownika, z którym z dniem 31 grudnia 2006r. rozwiązano umowę o pracę, natomiast nowy pracownik nie posiadał doświadczenia w tym zakresie. Mając to na uwadze pracownik kierowany był na różnego rodzaju tematyczne szkolenia co przyniosło efekt i kolejnych latach błędy te nie były powielane. Wobec powyższego nie dokonuje się zmiany w zakresie merytorycznym.

4. Udzielanie ulg podatkowych zgodnie z obowiązującymi przepisami.

Zgodnie z art. 12 ust. 1 pkt. 7 ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym (tekst jednolity Dz. U. z 2006 r. Nr 136 poz. 969) – zwalnia się od podatku rolne grunty gospodarstw rolnych, na których zaprzestano produkcji rolnej, z tym że zwolnienie może dotyczyć nie więcej niż 20% powierzchni użytków rolnych gospodarstwa rolnego, lecz nie więcej niż 10 ha – na okres nie dłuższy niż 3 lata, w stosunku do tych samych gruntów.

W decyzji Nr FB.WB-3111-1/1/2008 z dnia 16 maja 2008 r. w sprawie wyłączenia z użytkowania gruntów o pow. 10 ha wydanej dla podatnika o indeksie 8483 mylnie uwzględniono wniosek złożony po terminie i udzielono ulgi podatnikowi. Przepisy te reguluje prawo lokalne określone w § 1 ust. 1 uchwały Nr XVIII/161/96 Rady Miejskiej z dnia 30 stycznia 1996 r. w sprawie określenia trybu i szczegółowych warunków zwalniania od podatku rolne użytków rolnych na których zaprzestano produkcji rolnej na okres nie dłuższy niż trzy lata, zmienionej następnie na mocy uchwały Nr XX/194/96 z dnia 30 kwietnia 1996 r. Ulga ta powinna być przyznana dopiero z kolejnym rokiem budżetowym.

Ze względu na pojedynczy przypadek wynikłej nieprawidłowości – nie dokonano zmian obiegu w zakresie merytorycznym dotychczas obowiązującym.

5. Przestrzeganie obowiązku systematycznej kontroli terminów zapłaty zobowiązań podatkowych oraz podejmowanie czynności egzekucyjnych w przypadkach uchylania się zobowiązanych od zapłaty tych zobowiązań.

Zaistniałe nieprawidłowości wynikające z przepisów Rozporządzenia MF w sprawie wykonania niektórych przepisów ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji wynikały w dużej mierze z niesystematycznej pracy osoby obecnie już nie posiadającej w Urzędzie zatrudnienia. Celem wyeliminowania maksymalnie uchybień i nieprawidłowości w tym zakresie – skierowano uwagi do zwiększonego nadzoru przestrzegania przez pracowników obowiązku systematycznej kontroli terminów zapłaty zobowiązań podatkowych.

6. Ustalenie opłat za zajęcie pasa drogowego oraz określenie terminów ich wniesienia zgodnie z obowiązującymi przepisami

Nieprawidłowości opisane w punkcie III/7 protokołu kontroli RIO wynikały z nieznanosci przepisów ustawy o drogach publicznych osoby wydającej w 2008 r. decyzje o zajęciu pasa drogowego. Obecnie wady te zostały wyeliminowane i decyzje o zajęciu pasów drogowych wydawane są zgodnie z ustawą o drogach publicznych. Decyzje te podlegają szczególnej kontroli dokonywanej systematycznie przez Kierownika Referatu.

7. Pobieranie opłat skarbowych jedynie od czynności objętych tą opłatą.

Nieprawidłowości zostały wyeliminowane od 2009 roku, gdzie zwolnienia ustawowe z opłaty skarbowej są respektowane i przestrzegane zgodnie z obowiązującymi przepisami.

IV. W ZAKRESIE SPRAW FINANSOWYCH I GOSPODAROWANIA MIENIEM

1. Udzielanie poręczeń do wysokości maksymalnej kwoty określającej przez organ stanowiący jest uchwałą budżetową.

Poręczenia udzielane są na podstawie udzielonego upoważnienia i w wysokości określonej przez Radę Miejską w Bobolicach dla konkretnych podmiotów gospodarczych oraz ogólnie bezpodmiotowo w określonych limitach. Biorąc jednakże pod uwagę łącznie wszelkie poręczenie udzielone w danym roku budżetowym – będą w uchwałach budżetowych zamieszczane zarówno podmiotowe jak i bezpodmiotowe poręczenia finansowe, w limitach określonych przez organ stanowiący. Za prawidłowe zapisy uchwały budżetowej odpowiedzialność ponosić będzie Skarbnik gminy.

2. Ustalenie umowami zawieranymi z dzierżawcami odsetek za zwłokę w regulowaniu czynszu dzierżawnego z zachowaniem obowiązujących przepisów.

Kancelaria Radcy Prawnego

Bożena Sobańska

76 – 020 Bobolice

ul. Fabryczna 26, tel. 318-71- 14

Reg. 331369134 NIP673 – 119 – 31 – 00

Bobolice, 31.01.2010 r.

Opinia prawna

dotyczy : Stanowiska Inspektora Regionalnej Izby Obrachunkowej w sprawie odsetek za opóźnienia w płatności czynszu dzierżawnego.

Stan faktyczny:

Inspektor Regionalnej Izby Obrachunkowej ; w wyniku przeprowadzonej kontroli Gminy zakwestionował przyjęte przez Gminę w zawiazanych umowach dzierżawy zasoby, naliczania odsetek za zwłokę w płatności czynszu, podnosząc że przyjęte wysokości odsetek są niezgodne z przepisami art. 359§2 i §2² w związku z §2³ ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 Kodeksu cywilnego.

Stan prawny :

Stanowisko inspektora Regionalnej Izby Obrachunkowej budzi wątpliwości z następujących powodów : Postanowieniami przepisu art. 359 KC są objęte bez wątpienia odsetki tzw. „ kapitałowe ” za korzystanie z cudzego kapitału. Brzmienie przepisu posługującego się sformulowaniem „ odsetki wynikające z czynności prawnej ” rodzi jednak wątpliwość, czy jego zakresem powinny być także objęte odsetki za opóźnienie (zwłokę). Jak to bowiem wynika z art. 481 § 2 K. C. stopa odsetek za opóźnienie może być oznaczona umownie. W takim przypadku odsetki za opóźnienie (zwłokę) są także odsetkami wynikającymi z czynności prawnej (umowy dzierżawy).

Strony zawierając umowę i ustalając m.in. stopę odsetek za opóźnienie – w mojej ocenie – nie są związane ograniczeniem z art. 359 § 2¹ K. C. Przemawiają za tym następujące argumenty :

kapitałowych i odsetek za opóźnienie

1) odmienna funkcja odsetek

2) odmienna podstawa prawna

umownych odsetek kapitałowych i umownych odsetek za opóźnienie. Odsetki kapitałowe stanowią wynagrodzenie za korzystanie ze środków pieniężnych osoby trzeciej. Odsetki te mają wynagrodzić oddającemu środki pieniężne do korzystania fakt, że w tym czasie nie może z nich korzystać. Natomiast celem odsetek za opóźnienia jest motywowanie dłużnika do spełnienia świadczenia w terminie, a jeśli to nie nastąpi – formę kary umownej za niespełnienie świadczenia pieniężnego. Odsetki za opóźnienie (zwłokę) zawierają w sobie także element odszkodowania choć rzecz jasna przesłanką żądania odsetek nie jest zaistnienie szkody u wierzyciela.

W piśmiennictwie jako kolejny argument przeciwko obejmowaniu odsetek za opóźnienie zakresem zastosowanie art. 359 § 2¹ K. C. wskazane są różne podstawy prawne odsetek kapitałowych i odsetek za opóźnienie (P. Bodyl – Szymola „ Odsetki za opóźnienia mogą być wyższe ” - Rzeczypospolita z 5. września 2005 r.).

Norma upoważniająca do umownego ustalenia odsetek kapitałowych wynika z art. 359 § 1 K. C. , zgodnie z którym odsetki od sumy pieniężnej należą się tylko wtedy, gdy to wynika z czynności prawnej albo z ustawy, z orzeczenia sądu lub z decyzji innego właściwego organu.

Zważyć należy, że dopuszczalność umownego określenia wysokości odsetek za opóźnienie wynika z art. 481 § 2 K. C. , według którego jeżeli stopa odsetek za opóźnienie nie była z góry oznaczona, należą się odsetki ustawowe.

Ponadto odwołanie się do reguł wykładni systemowej prowadzi do wniosku, że skoro regulacja odsetek maksymalnych została umiejscowiona w art. 359 K. C. , to dotyczy ona odsetek określonych w

czynności prawnej na podstawie normy zezwalającej z art. 359 § 1 K. C. , nie zaś normy wynikającej z art. 481 § 2 K. C.

W tym stanie rzeczy, w mojej ocenie przyjęte przez Gminę zasady naliczania odsetek za opóźnienia w płatności czynszu są prawidłowe.

3. Prawidłowe stosowanie klasyfikacji dochodów i wydatków.

Klasyfikację wydatków oraz dochodów w budżecie gminy dokonuje się na podstawie rozporządzenia MF . Nieprawidłowość klasyfikacji diet wypłacanych sołtysom została wyeliminowana od 2008 roku i ujęta w prawidłowym rozdziale budżetu, tj, 75095-administracji publicznej, pozostałej działalności. Z uwagi na pojedyncze uchybienia w tym zakresie również odnośnie sklasyfikowania dochodów - nie wniesiono żadnych zmian merytorycznych od dotychczas obowiązujących. Środki pochodzące z innych źródeł będą szczegółowiej poddawana analizie odnośnie zastosowanego § dochodów.

4. przestrzeganie obowiązku sporządzania projektów

Obowiązek sporządzania projektów uchwał należy do pracowników merytorycznych. Nieprawidłowość wynikała w czasie kontroli była jego błędem technicznym. W celu weryfikacji dokumentów przedstawianych do uchwał – zwrócono uwagę o większy ich nadzór i analizę przez kierownika referatu infrastruktury. Z uwagi na fakt popełnienia pojedynczego błędu technicznego – nie wniesiono innych zmian w obiegu dokumentów i w zakresie merytorycznym.

5. Zachowanie formy aktu notarialnego dla zmian w umowach dotyczących zbycia nieruchomości gminnych.

Zgodnie z przepisami kodeksu cywilnego – każda zmiana umowy musi być dokonana w tej samej formie prawnej. Po nieprawidłowościach zaistniałych w czasie kontroli – pracownik odpowiedzialny za przygotowanie dokumentów skorygował zasady i formy sporządzania umów. Nadzór nad prawidłowością wykonywania dokumentów powierzono kierownikowi referatu celem zwiększenia weryfikacji ewentualnych błędów.

Przeprowadzona kontrola przez Regionalną Izbę Obrachunkową przyczyniła się do zweryfikowania naszych decyzji i z pewnością przyczyniła się do poprawy jakości pracy Urzędu.

Sygnatura
BURMISTRZ
Sylwester Sobański

